

REFERAT Klima- og Bæredygtighedsudvalget 2018-2019 d. 29-10-2018

Mødedato Mandag d. 29. oktober 2018 kl. 00:00

Mødested Vibegård, mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
World Craft Region - Status og videreudvikling.....	5
Styregruppe for World Craft Region.....	11

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0101

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	29-10-2018	1	

Fraværende

Carsten Scheibye er fraværende. Bente Helms og René Danielsson har orlov.

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 2: World Craft Region - Status og videreudvikling

Bilag

Ansøgning

Støtteerklæring fra Bornholms Museum

Støtteerklæring fra Business Center Bornholm

Støtteerklæring fra Designskolen Bornholm

Støtteerklæring fra Bornholms Kunstmuseum

Åbent punkt

2 World Craft Region - Status og videreudvikling

24.02.00P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	17-09-2018	9	
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	29-10-2018	2	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget drøfter

Resumé

Bornholms Regionskommune ansøgte og fik titlen som "World Craft Region" i september 2017. Det daværende Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalg gav i sin tid accept til økonomi i forbindelse med ansøgning om titlen, men betingede sig samtidig, at det ikke medførte øgede udgifter for BRK.

På dette møde vil der blive givet en status for forløbet, samt lagt op til en drøftelse udvalgets ambitionsniveau i forhold til den fortsatte udvikling af indsatser i relation til titlen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at udvalget drøfter sagen med henblik på at lægge en strategi for finansiering af en officiel koordinator, der kan styrke samarbejdet mellem aktørerne.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 17. september 2018:

Drøftet. Punktet genoptages på næste møde. Administrationen afsøger muligheder for finansiering.

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) at Klima- og Bæredygtighedsudvalget godkender oplæg til BRK's projektansøgning til Kulturmisterens "Øernes Kunstfond" om 500.000,- kr.
- b) at BRK bidrager med tilsvarende medfinansiering på 500.000,- kr. med forbehold for at BRKs medfinansiering bevilges af de regionale midler til kulturområdet. Bortfalder denne finansieringsmulighed drøftes alternative finansieringsmuligheder politisk.
- c) at BRK prioriterer personaleressourcer svarende til ca. 10 timer om ugen fordelt over en toårs periode til understøttelse af det samlede arbejde med WCR, herunder betjening af en nedsat styregruppe, omdisponeret fra arbejdet med revitalisering af Bright Green Island.
- d) at sagen oversendes til Økonomi-, Plan- og Erhvervsudvalgets orientering.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 29. oktober 2018:

Ad. a. godkendt

Ad. b. godkendt

Ad. c. godkendt

Ad. d. godkendt

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune fik titlen som den første World Craft Region i september 2017. Baggrunden var en opfordring fra formanden for Arts- and Crafts Association Bornholm (ACAB), Timmi Kromann. Herefter besluttede det daværende erhvervs- og beskæftigelsesudvalg i 2017 at ansøge World Craft Council (WCC) om titlen. WCC er en verdensomspændende organisation for fremme af kunsthåndværk og anerkendt af UNESCO.

I august 2017 var BRK vært for en international jury der besøgte et antal kunsthåndværkere, Designskolen, CRT og Dan Danske Keramikfabrik i Nexø, samt Hjorts Keramikfabrik, Kunstmuseet og politikere og erhvervsrepræsentanter.

På baggrund af disse møder, konkluderede juryen, at "the standard of excellence in craftsmanship across disciplines that the jury experienced is on par with the best internationally".

I forbindelse med tildelingen af titlen, udtalte kulturminister Mette Bock:

"Det er ualmindelig godt gået, at Bornholm – som det første sted i Europa og som det første øsamfund i verden – hædres internationalt for fremragende kunsthåndværk. Inden for glas, keramik og tekstil har Bornholm fine traditioner og er inde i en spændende udvikling. Anerkendelsen sætter også fokus på Kunstakademiets Designskole på Bornholm, der er i stand til at udklække kunsthåndværkere og kreative talenter af en høj karat. Der er grund til at kippe med flaget for Bornholm!"

Hvilket formål?

Ansøgningen om titlen og den opmærksomhed den kan give det bornholmske samfund, er snævert relateret til kommunalbestyrelsen og Vækstforums mål om erhvervsudvikling gennem produktion og oplevelser baseret på stedbundne ressourcer og know-how.

På Bornholm er der et komplet "økosystem" af højt kvalificerede og ambitiøse kunsthåndværkervirksomheder der drives kommercielt, uddannelses- og forskningsmiljø inden for glas- og keramik i Nexø samt formidlingsinstitutionerne Hjorts, Kunstmuseet og Grønbechs Gaard. På samme måde som titlen er givet til hele branchen, er det også hele branchen der bør nyde godt af de aktiviteter, der fortsat skal fastholde, at Bornholm kan brandes på denne titel.

CRT vurderer, at der kan opnås store effekter gennem synlighed og international anerkendelse, og blive en anledning til styrket samarbejde og videreudvikling indenfor og mellem øens kunsthåndværkervirksomheder og mellem dem og andre sektorer, så vel som internationale samarbejder – hvis der vel at mærke afsættes ressourcer til dette. CRT vurderer at der kan forventes en vis stigning i beskæftigelse i branchen. Dels som følge af øget beskæftigelse og dels i form af nyetableringer.

CRT forventer også, at samarbejder med turismebranchen kan få en større regionaløkonomisk effekt, fx gennem sæsonforlængelse, hvis branchen klædes tilstrækkeligt på til at kunne formidle såvel WCR titlen og Bornholms særlige styrkeposition inden for kunsthåndværk. Ydermere kan effekterne iflg. CRT udmøntes i generelt øget kendskab til Bornholm og øget attraktivitet i at besøge eller endda bosætte sig på øen.

Anbefalinger fra WCC

På baggrund af juryens besøg på Bornholm og deres viden fra øvrige kunsthåndværkermiljøer af samme kvalitet rundt omkring i verdenen, blev der i forbindelse med tildelingen af titlen givet følgende anbefalinger, som Bornholms Regionskommune bør arbejde videre med:

- Many of the larger craft studios Baltic Sea Glass, Bente Hammer and Pernille Bülow have provided significant employment on the island. Strategies to support the growth of new craft enterprises should be considered.
- The jury recommends that the actual economic impact of this sector to be measured and evaluated.
- The jury felt this would be strengthened by a greater development in the secondary sector, possible craft introductions at this level would encourage the next generation of craft practice.
- Further supports such as a Graduate 'Start up' programme within the existing structure may support the movement of graduates to sustainable business, especially in the early years.

Behovsanalyse

I et samarbejde med aktørerne i kunsthåndværkermiljøet, Destination Bornholm samt Bornholms Regionskommune og Vækstforum, har det været forsøgt at rejse finansiering til udvikling af netværksaktiviteter som fx kompetenceudvikling og markedsføring af den fornemme titlen. Men grundet administrative bestemmelser, har Vækstforum fået afslag på et finansiere en egentlig kunsthåndværkerklynge.

ACAB og Destination Bornholm har dog med midler fra Bornholms Brand bestilt en analyse af muligheder og behov i det bornholmske kunsthåndværkermiljø. Denne analyse er endnu ikke offentliggjort, men hovedpointerne vil blive uddybet på mødet.

Den overordnede konklusion er, at såvel kunsthåndværkere som turismeaktørerne og kulturinstitutioner ønsker at styrke deres samarbejde omkring World Craft-titlen. For at muliggøre dette, er der behov for en officiel koordinator-rolle der er forankret i en større organisation, som fx BRK. Såvel kunsthåndværkere som turismeaktører og kulturinstitutioner udtrykker også ønske om øget kendskab til og kommunikation omkring WCR, og en markedsføring af dette, ledet af titel-indehaveren, dvs. BRK.

Næste skridt

På selve mødet vil anbefalingerne blive udfoldet og det vil blive drøftet hvorledes Bornholms Regionskommune kan understøtte World Craft Region-titlen.

Kommunaldirektørens oplæg er, at udvalget drøfter en strategi for at skaffe ressourcer til at sikre, at en medarbejder, får dette som sit primære arbejdsområde i en længere periode. Arbejdet tager udgangspunkt i anbefalingerne fra World Craft Council og CRT's behovsanalyse. Finansieringen vil evt. kunne løftes af Vækstforum samt private og/eller offentlige fonde.

Økonomiske konsekvenser

Ingen umiddelbart.

Supplerende sagsfremstilling til KBU den 29.10.2018:

Siden sagen blev drøftet af KBU har Kulturministeren åbnet for ansøgninger til Øernes Kunstfond, med frist den 13. november 2018.

Projektansøgning

Bornholms Regionskommune arbejder sammen med ACAB på at sammenfatte en ansøgning, der dels er baseret på World Craft Councils anbefalinger, CRT's analyse samt på det forarbejde der er gjort i forhold til et klyngeudviklingsprojekt i foråret 2018. Formålet er, at styrke Kunsthåndværkernes udviklingspotentiale gennem nye samarbejder på tværs af værdikæderne. BRK er ansøger på vegne af det samlede kunsthåndværkermiljø.

Det er vurderingen, at fondens formål i høj grad matcher de aktiviteter, der er efterspurgt for at styrke den bornholmske position som World Craft Region, nemlig at styrke udviklingen af kunstmiljøer og økonomisk bæredygtige kunstvirksomheder i et område. Fondens egne eksempler på støtteberettigede mål/aktiviteter er forretningsudvikling i kunsthåndværkervirksomheder gennem partnerskaber med lokalt erhvervsliv. Her er turisme- og fødevarerbranchen vigtige aktører.

I forhold til foreninger, netværk, iværksætttermiljøer eller kunstnergrupper kan tilskuddet være til fælles markedsføring eller fælles indsats for at indgå partnerskaber med lokalt erhvervsliv.

Tilskuddet kan også gives med henblik på videreudvikling eller konsolidering. Der er tale om enkeltstående tilskud til nærmere afgrænsede formål og ikke flerårige driftstilskud.

Der er særligt fem kriterier, der indgår i en samlet vurdering af projektet. Det er ikke en forudsætning for at opnå støtte, at det ansøgte projekt ligger højt på alle punkter, men det er afgørende, at projektet ligger højt på flere af punkterne:

1. Økonomisk bæredygtigt
2. Nytænkende
3. Relevante partnerskaber
4. Høj kvalitet
5. Potentiale til at skabe erhvervsmæssig vækst i det lokale kunstmiljø

Bornholms Regionskommune er ansøger på projektet, der skal være indsendt senest den 13. november 2018. Der er udarbejdet en ansøgning, som er vedhæftet som bilag sammen med den række støtteerklæringer fra centrale samarbejdspartnere, som foreligger d.d.

Ansøgningen hænger sammen med nedsættelse af en styregruppe, der behandles under andet punkt på denne dagsorden.

Finansiering af projekt

Det er et krav, at der er lokal medfinansiering for at få tilskud fra fonden. Det kan f.eks. være kommunal støtte eller medfinansiering fra erhvervsliv eller andre lokale parter.

Bornholms Regionskommunes Kunst- og Kulturhistorisk Råd har på forhånd besluttet at afsætte 127.000 kr. til formidling af World Craft Region titlen internt på Bornholm.

Normalt ville Bornholms Vækstforum have mulighed for at bidrage med yderligere lokal finansiering på 500.000 kr. fra den regionale kulturpulje, hvorved projektets samlede budget kan blive på 1,127 mio. kr. over to år. (Øernes Kunstfond: 500.000 kr. + BRK/Vækstforum: 500.000 kr. + Kunst- og Kulturhistorisk Råd: 127.000 kr.). I lyset af regionernes ophør med erhvervsudvikling, kan dette dog ikke garanteres i skrivende stund. Der afventes stadig en udmelding fra Erhvervsstyrelsen om restmidler i Vækstforum. Det forventes, at der vil foreligge en afklaring primo november 2018.

Det præciseres derfor i ansøgningen, at ansøgningen er med forbehold for, at der kan skaffes den fornødne medfinansiering.

BRK medarbejderressourcer

Center for Regional- og Turisme og Turismeforskning, anbefaler i en analyse, der er offentliggjort den 24. oktober 2018, at BRK som titel-indehaver

- sikrer midler til koordination af aktiviteter, tiltag og projekter indenfor KHV sektoren.
- sikre samspil mellem kunsthåndværkere, turismeaktører og fødevarerhvervet og derigennem styrke alle led i værdikæden.

Konkret foreslår CRT, at BRK etablerer en sekretariatsfunktion/ressourceperson, der skal have styrkelsen af samarbejdet inden for kunsthåndværkssektoren og mellem kunsthåndværkere, turismeaktører og kulturinstitutioner, samt styrkelsen af formidlingen af det bornholmske kunsthåndværk som sit primære arbejdsområde i en årrække, herunder:

- Sikre udvikling af kommunikationsstrategi for WCR.
- Styrke intern kommunikation og samarbejde, kunsthåndværkerklynge og kunsthåndværker-turismeaktører.
- Sikre fremdrift i initiativer, samle tråde.
- Styrke kommunikation til eksterne parter.
- Fundraising til fx effektivering af flerårig strategi for Bornholmsk synlighed i fht udvalgte
- high-end kunsthåndværker messer, markeder m.v.

For at imødekomme denne anbefaling og samtidig understøtte nedsættelsen af en styregruppe (jf. andet punkt til KBU 29. oktober 2018) foreslås det at knap 1/3 af de afsatte ressourcer til revitalisering af Bright Green Island svarende til gennemsnitligt ca. 10 timer pr. uge omprioriteres til denne opgave.

Viser det sig, at opgaverne med WCR, den specifikke ansøgning samt ønsker udsprunget af styregruppen kræver yderligere ressourcer, vil disse skulle prioriteres særskilt.

Punkt 3: Styregruppe for World Craft Region

Bilag

Kommissorium for styregruppe for World Craft Region

Åbent punkt

3 Styregruppe for World Craft Region

20.04.00G01-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	17-09-2018	10	
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	29-10-2018	3	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommunes Kunst- og Kulturhistorisk Råd indstiller til Klima- og Bæredygtighedsudvalget, at der nedsættes en styregruppen for World Craft Region.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at indstillingen om nedsættelse af en styregruppe for World Craft Region godkendes
- at styregruppeformanden udpeges politisk
- at Kunst- og Kulturhistorisk Råd anmodes om at udpege de resterende medlemmer af styregruppen således at den som minimum repræsenterer kunsthåndværkere, kulturformidlingsinstitutionerne samt Kunstakademiets Designskole i Nexø

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 17. september 2018:

Ad. a) godkendt

Ad. b) godkendt

Ad. c) ACAB anmodes om at udarbejde et kommissorium samt forslag til sammensætning af styregruppe, hvorefter sagen genoptages. 29-10-2018

Kommunaldirektøren indstiller,

- at udkastet til kommissorium drøftes med henblik på godkendelse og udpeging af kommunale repræsentanter
- at styregruppens betjening ses i sammenhæng med den samlede kommunale ressourceindsats vedr. WCR jf. andet punkt til KBU 29. oktober 2018

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 29. oktober 2018:

Ad. a. godkendt. Viceborgmester Anne Thomas udpeges af Klima- og Bæredygtighedsudvalget som formand for styregruppen.

Ad. b. godkendt.

Sagsfremstilling

Den 6. september 2018 blev der afholdt ekstraordinært møde i Bornholms Regionskommunes Kunst- og Kulturhistorisk Råd. På mødet drøftede rådet, hvordan den positive udvikling inden

for kunstværk kunne løftes i forlængelse af Bornholms udnævnelse som World Craft Region.

Rådet besluttede at indstille til Klima- og Bæredygtighedsudvalget, at der nedsættes en styregruppe for World Craft Region. Styregruppen sammensættes blandt relevante interessenter og efter indstilling fra Kunst- og Kulturhistorisk Råd. Rådet foreslår, at der udpeges en politisk repræsentant som formand for styregruppen.

Formålet med styregruppen er at sikre fremdrift og sammenhæng i det videre arbejde.

Kunst- og Kulturhistorisk Råd er et kommunalt fagråd, som arbejder for at understøtte udviklingen inden for det kunstneriske, kultur- og naturhistoriske område på Bornholm.

Rådet yder bl.a. rådgivning til kommunen i spørgsmål inden for dets fagområde og administrerer en pulje til kulturaktiviteter. Rådet er nedsat af Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget og består af faglige repræsentanter inden for kunst, kultur- og naturhistorie samt en politisk repræsentant for Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Siden drøftelsen i KBU har administrationen i fællesskab med ACAB udarbejdet et kommissorium samt et forslag til sammensætning af styregruppen.

Forslaget er vedhæftet som bilag.

I hovedtræk lægges der op til:

- at styregruppen sammensættes med flg. medlemmer:
  - Formand, der er politisk udpeget af (KBU)
  - Næstformand, der repræsenterer kunsthåndværkerne og er udpeget af ACAB
  - Et medlem af BRK's direktion
  - Direktøren for Bornholms Kunstmuseum
  - Direktøren for Grønbechs Gård
  - Et medlem udpeget af Hjorts Keramikfabrik
  - En ledende medarbejder fra Kunstakademiets Designskole i Nexø
  - Lederen af den kommunalt finansierede erhvervsfremmeenhed (udpeges af BRK)
  - Direktøren for Destination Bornholm

Alle disse potentielle medlemmer er kontaktet og har udtrykt ønske om at indgå i styregruppe, på de vilkår der er beskrevet i kommissoriet.

Grundforudsætningen for styregruppens arbejde er:

- at Bornholms Regionskommunen finansierer kontingentet til WCC. Kontingentet er på ca. 6.000 kr. årligt og kan finansieres inden for den afsatte ramme til understøttelse af WCR-indsatsen.
- at Bornholms Regionskommune bidrager med ressourcer til at styrke samarbejdet inden for kunsthåndværkssektoren og mellem kunsthåndværkere, turismeaktører og kulturinstitutioner, samt styrke formidlingen af de muligheder, som der er forbundet med Bornholm som en World Craft Region.
- at Bornholms Regionskommune arbejder på at tilvejebringe finansiering til eksterne ressourcer til et egentligt projekt, som er beskrevet i andet punkt på denne dagsorden.

Styregruppen etableres, når dette kommissorium er vedtaget af KBU og indsatsen evalueres løbende af styregruppen, der vil arbejde hen imod, at indsatsen bliver en fast driftsopgave i BRK, med årlige afrapporteringer til KBU, samt WCC (Obligatorisk for at fastholde sin titel).

Bornholms Regionskommunes engagement i den samlede WCR-indsats svarer til gennemsnitligt 10 timer pr. uge inkl. understøttelse af nærværende styregruppe jf. andet punkt på KBUs dagsorden den 29. oktober 2018.